



Reactie op de internetconsultatie: Tijdelijk besluit peuter-kleutergroepen

Inleiding

De Branchevereniging Maatschappelijke Kinderopvang onderschrijft het doel en de strekking van het *Tijdelijk besluit peuter-kleutergroepen*. Vanuit het perspectief van het kind, de samenleving en de samenwerking tussen kinderopvang en onderwijs zien wij dit besluit als een belangrijke stap in het versterken van de ontwikkelingskansen van jonge kinderen. Vanuit scholen en kinderopvangorganisaties klinkt al langer de roep om deze nieuwe manier van werken wettelijk mogelijk te maken. De peuter-kleutergroep biedt mogelijkheden om beter aan te sluiten bij de ontwikkelingsbehoeften van kinderen en meer maatwerk te bieden. Ook kan de peuter-kleutergroep de overgang van kinderopvang naar het onderwijs soepeler maken. Betrokkenen streven daarbij naar afstemming en continuïteit, zowel pedagogisch als didactisch. Om deze redenen zien wij dit tijdelijk besluit als een belangrijke stap vooruit.

Breder perspectief en onderbouwing

Het idee achter peuter-kleutergroepen is dat een gezamenlijk aanbod voor peuters en kleuters de brede ontwikkeling en het welbevinden van kinderen ten goede komt – zowel sociaal-emotioneel, motorisch als cognitief. Jonge kinderen leren op een holistische manier, waarbij verschillende ontwikkelingsdomeinen met elkaar verweven zijn. De kinderopvang biedt een rijke pedagogische omgeving waarin speelse activiteiten, nieuwsgierigheid en sociale interactie centraal staan. Dit geeft kinderen de fundamentele bouwstenen voor het latere formele leren.

Hoewel veel scholen en kinderopvangorganisaties al positieve ervaringen melden, wijzen wij er ook op dat wetenschappelijke inzichten over de effecten van peuter-kleutergroepen nog beperkt zijn. Er is weinig Nederlands onderzoek beschikbaar, en internationale studies zijn moeilijk te vertalen naar de Nederlandse context vanwege verschillen in regelgeving, startleeftijd en onderwijssystemen.

Juist daarom is dit tijdelijk besluit van groot belang: het biedt een kans om te leren van de praktijk en te onderzoeken wat werkt en via onderzoek en monitoring inzicht te krijgen in wat werkt. Op basis van de opgedane inzichten kan vervolgens een duurzame en structureel beleid worden gekozen.

Ontwikkelingskansen en doelgroepen

Voor een groot aantal kinderen geldt dat zij de overgang naar het basisonderwijs zonder grote problemen maakt. Toch is er ook een groep voor wie de overgang minder soepel verloopt – bijvoorbeeld kinderen die geen gebruik maken van een voorschoolse voorziening, kinderen met (risico op) onderwijsachterstand, extra ondersteuningsbehoeften of een ontwikkelingsvoorsprong.

Voor deze doelgroepen kunnen peuter-kleutergroepen juist extra ontwikkelkansen bieden door:

- de inzet van vertrouwde volwassenen in een doorlopende brede leer- en ontwikkelomgeving,
 - het bevorderen van sociale veiligheid en welbevinden
 - en de mogelijkheid om het aanbod beter af te stemmen op de ontwikkelbehoeften van kinderen.
- Deze aanpak draagt bij aan een meer gelijke startpositie voor alle kinderen.

Aandachtspunten en vragen bij het besluit

Hoewel wij het besluit in zijn geheel ondersteunen, hebben wij nog enkele vragen en overwegingen die verduidelijking behoeven in de uitwerking of toelichting:

Artikel 3.5 – Advies oudercommissie

In artikel 3.5 wordt vermeld dat een advies van de oudercommissie noodzakelijk is, ook bij alternatieve ouderraadpleging. Wij vragen ons af wat de consequentie is als dit advies niet geleverd kan worden, bijvoorbeeld omdat ouders niet reageren of er (tijdelijk) geen oudercommissie actief is.

Is het verkrijgen van dit advies een voorwaarde voor deelname aan de regeling?

Wij pleiten voor een werkbare oplossing, waarin aantoonbare inspanningen om ouders te betrekken voldoende zijn om deelname niet te blokkeren. Wij adviseren aan te sluiten bij het bestaande adviesrecht van oudercommissies op grond van de Wet kinderopvang.

Artikel 8. Afwijkingen Besluit kwaliteit kinderopvang en Besluit landelijk register kinderopvang, register buitenlandse kinderopvang en personenregister kinderopvang

In afwijking van artikel 7, vierde lid, eerste zin, van het Besluit landelijk register kinderopvang, register buitenlandse kinderopvang en personenregister kinderopvang dient een houder van een



kindercentrum geen aanvraag als bedoeld in artikel 1.45, eerste en tweede lid, van de Wet kinderopvang in, indien de peuter-kleutergroep wordt verzorgd op de school.

Wij lezen dat een houder van een kindercentrum geen aanvraag hoeft in te dienen indien de peuter-kleutergroep op de school wordt verzorgd. Wij verzoeken om verduidelijking of dit betekent dat de locatie niet geregistreerd hoeft te worden in het LRK. En indien dat zo is vragen wij hoe het recht op kinderopvangtoeslag (KOT) voor ouders gewaarborgd zodat er geen financiële onzekerheid of ongelijkheid ontstaat tussen kindcentra die deelnemen en die niet deelnemen.

Kwalificatie-eisen – VE-certificering

Wij vragen verduidelijking over de kwalificatie-eisen binnen de peuter-kleutergroep.

Dient zowel de beroepskracht kinderopvang als de leerkracht over een VE-certificering te beschikken indien er VE geïndiceerde kinderen in de groep zitten, of geldt deze eis uitsluitend voor de beroepskracht? Is er een onderscheid tussen doelgroep vorm 1 in een variant mét VE en een variant zonder VE en heeft dit nog gevolgen voor de eisen die worden gesteld?

Een duidelijke afbakening helpt om helderheid te scheppen voor samenwerkende organisaties en toezichthouders.

Wijziging van doelgroep of vorm tijdens de looptijd

Kan een organisatie tussentijds wisselen van variant (bijvoorbeeld van vorm 1 naar vorm 2) als de praktijk daartoe aanleiding geeft? Zo ja, onder welke voorwaarden of meldplicht richting toezichthouder of ministerie? Wij pleiten voor ruimte om gedurende de looptijd de variant of doelgroep aan te passen op basis van leerervaringen mits dit gemeld wordt aan de toezichthouder en onderbouwd met evaluatiegegevens.

Pedagogische invulling en aandacht voor balans

We onderkennen dat het werken met peuter-kleutergroepen ook uitdagingen kent. Critici wijzen terecht op het risico van ‘verschoolsing’ van de kinderopvang, waarbij te veel nadruk komt te liggen op cognitief leren en te weinig op spel en vrije exploratie. Wij onderschrijven daarom het belang van een zorgvuldige pedagogische invulling, waarin spel, ontdekken en sociaal leren centraal blijven staan. De kracht van peuter-kleutergroepen ligt juist in de integratie van leren en spelen, niet in het versnellen van formeel onderwijs.

De expertise van de pedagogische professional is hierbij fundamenteel. Door hun kennis van spelend leren, observeren en stimuleren van ontwikkeling en het creëren van een rijke ontwikkelomgeving, vullen zij de didactische kennis van leerkrachten aan. Het is goed dat het tijdelijk besluit ruimte laat voor verschillende pedagogische benaderingen, zolang het belang van het welbevinden en de brede ontwikkeling van het kind leidend blijft.

Slotbeschouwing

Wij waarderen de richting die met dit *Tijdelijk besluit peuter-kleutergroepen* wordt ingezet.

Het besluit draagt bij aan het wegnemen van systeemgrenzen tussen kinderopvang en onderwijs en ondersteunt de gezamenlijke ambitie om kinderen een soepele, doorlopende ontwikkellijn te bieden.

De samenwerking tussen GGD en de Inspectie van het Onderwijs in het toezicht is een waardevolle stap. Deze gezamenlijke blik op kwaliteit kan bijdragen aan meer samenhang en wederzijds begrip tussen beide domeinen. Wij zien dit tijdelijk besluit als een belangrijke leerstap richting de toekomst van (integrale) kindcentra, waarin het jonge kind, zijn ontwikkeling en welbevinden centraal staan.